

Oponentský posudek
na diplomovou práci Marka Slezáka na téma
Europeizace trestního práva

Téma diplomové práce Marka Slezáka o rozsahu 89 stran textu je aktuální a společensky závažné, a to hned z několika důvodů: Prvým z nich je globalizace a transnacionalizace právních řádů, kdy dosavadní mezinárodní spolupráce v oblasti trestního práva se ukazuje jako neúčinná, nekoordinovaná a nekomplexní, a proto dochází k přizpůsobování jednotlivých právních řádů právu evropskému. Druhým důvodem je jeden z globálních problémů lidstva – je jím internacionalizace zločinu. Třetím důvodem aktuálnosti recenzované práce je přistoupení České republiky k Evropské unii, které si vyžaduje orientaci v normách vydávaných Unií upravujících trestněprávní otázky a stanovících zásady spolupráce mezi integrujícími zeměmi.

Diplomant zpracoval práci na podkladě logické osnovy. Práci si rozdělil do úvodu, čtyř kapitol dále strukturovaných a závěru. Po stručném úvodu v první kapitole vymezuje europeizaci na půdě Tary Evropy a na půdě Evropské unie. Druhou kapitolu nazval „Evropské instituce zajišťující spolupráci v trestních věcech“ a pojednává v ní o institucích Europol, OLAF, Eurojust, EPPO. Následující kapitola pojednává o europeizaci trestního práva procesního a čtvrtá kapitola o europeizaci trestního práva hmotného.

K jinak logické osnově uplatňuji připomínku, že z povahy věci hmotné právo předchází právu procesnímu, a proto by bylo žádoucí nejlépe pojednat o europeizaci v oblasti trestního práva hmotného a posléze o europeizaci v oblasti trestního práva procesního.

Práci uzavírá stručným závěrem, ve kterém výstižně shrnuje problematiku, kterou zpracovával. Správně připomíná, že trestní právo je považováno za jeden z hlavních atributů a projevů státní suverenity, že je výrazem právně-kulturní samostatnosti a je spojováno s výkonem svrchované pravomoci státu, přičemž jakýkoli zásah do této národní svrchovanosti byl, a mnohdy ještě je, považován za omezení státní suverenity. Navíc jednotlivé státy nepřistupují k europeizaci stejným tempem, jednotlivé státy nepocitují potřebu europeizace trestního práva se stejnou intenzitou.

Autor zpracoval práci na podkladě nadstandardního počtu odborných literárních pramenů, s kterými kreativně pracoval. Vhodně použil i elektronické zdroje. Dá se říci, že každé tvrzení je podloženo příslušným pramenem. Z povahy věci mezi prameny nalézáme četné práce cizojazyčné, což vyžadovalo také větší intelektuální úsilí při jejich zpracování a používání a

diplomovou prací to zhodnocuje. Práce prošla pečlivou technickou redakcí a je napsána živým, čtivým stylem.

Výklad diplomanta je dostatečně podrobný i obecně srozumitelný, což je důležité při zpracování právě tohoto tématu, ke kterému existuje řada mezinárodních pramenů.

Autor neopominul v práci na několika místech zdůraznit, že provázanost trestního práva s chápáním státní suverenity a jeho úzká vazba na výkon státní moci zatím vylučuje vytvoření komplexního a jednotného nadnárodního systému trestního práva. Situaci dále komplikuje rozdílnost právních systémů používaných v rámci Evropy.

Diplomová práce neobsahuje věcné chyby či nedostatky.

Diplomová práce tak plně vyhovuje požadavkům kladeným na její obhajobu, je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Ústní obhajobu doporučuji orientovat na otázku: Jaké jsou možnosti další spolupráce v oblasti trestního práva hmotného při harmonizaci skutkových podstat trestných činů a sankcí ukládaných za trestné činy.

Diplomovou prací hodnotím: výborně

V Praze 29. 7. 2023

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
oponent